

Desatero distančního vzdělávání a hodnocení z hlediska GDPR

1) Identifikace osoby

Identifikaci osoby (subjektu údajů) je možné při distanční výuce provádět dvěma způsoby. Lze kontrolovat fyzický doklad totožnosti, např. jeho ukázkou na kameru v rámci on-line schůzky. V takovém případě musí vždy být připojen pouze kontrolovaný (obvykle student) a kontrolující (zkoušející), v žádném případě nikdo další. Jako další prostředek pro ověřování může sloužit také elektronická identita.

2) Veřejnost u státní zkoušky

Z hlediska právní jistoty a zajištění veřejnosti u státní zkoušky se jeví jako nejvhodnější konání státní zkoušky

A) buď za osobní přítomnosti veřejnosti, zkoušeného a zkoušejících nebo

B) bez přítomnosti veřejnosti za předpokladu, že se z jejího průběhu pořídí audiovizuální záznam, který se uchová po stanovenou dobu (týká se však pouze situací, kdy je při státní zkoušce využit nástroj distančního způsobu komunikace a kdy to umožňuje zákon o vysokých školách a příslušné rozhodnutí MŠMT).

3)(Ne)pořizování audiovizuálních záznamů při kontrole studijních povinností

I v rámci distančního vzdělávání má být nadále upřednostňováno plnění studijních povinností bez pořizování audiovizuálních záznamů, jakkoliv k tomu používání moderních technologií svádí.

Pro kontrolu plnění studijních povinností by mělo být pořizování audiovizuálních záznamů využitelné pouze v minimu případů, kdy skutečně neexistují jiné kontrolní mechanismy. Vysoká škola by pak měla zcela jasně definovat, za jakých mimořádných okolností (na straně školy nebo i studenta) bude k nahrávání přistoupeno a o těchto okolnostech dostatečně informovat před samotným pořízením záznamů.

4) Ukládání audiovizuálních záznamů

Pokud je audiovizuální záznam zachycující plnění studijních povinností pořizován, vždy musí být dostatečným způsobem omezen přístup k tomuto záznamu na co nejnížší možný

Centralizovaný rozvojový projekt „Posilování akademické integrity studujících vysokých škol se zaměřením na rizika a příležitosti distančních metod vzdělávání a hodnocení“

počet předem definovaných oprávněných osob. Nezbytnou samozřejmostí je uložení takového záznamu na dobře zabezpečeném úložišti.

5) Dostatečné smluvní či licenční zajištění nástrojů pro distanční vzdělávání a hodnocení

K nástroji používanému pro účely distanční výuky by vždy měla být uzavřena smlouva o zpracování osobních údajů, případně by toto zpracování mělo být ošetřeno alespoň jako součást poskytované licence k nástroji.

6) Zachycení podoby osoby

Obecně platí, že zachytit podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, jen možné jen s jeho svolením. Pro rozšiřování této podoby je pak taktéž třeba svolení dotyčné osoby

7) Využití proctoringu

U on-line ověřování je vhodné preferovat takové způsoby, které budou méně náchylné k podvádění a nebudou tak vyžadovat použití proctoringových nástrojů, jako je například openbook testování, ověřování porozumění, spíše než znalosti, hodnocení dovedností založené na portfoliu apod. Pokud se při ověřování nelze potřebě použití proctoringových nástrojů vyhnout, nabízet zkoušeným vždy alternativu v podobě plnohodnotné prezenční varianty.

8) Prevence

Problémům či pochybením, které mohou nastat při zpracování a ochraně osobních údajů při distanční vzdělávání a hodnocení je vždy třeba především předcházet vhodným nastavením vnitřních procesů, dostatečnou komunikací (zejména ze strany veřejné vysoké školy vůči studentům) a nastavením systému školení a podpory pro používané distanční nástroje.

9) Zásada přiměřenosti

Pamatujte, že možnosti případného neetického jednání jsou v online světě velice široké. I proto je více než sporné a těžko obhajitelné použití takových nástrojů na straně veřejné

Centralizovaný rozvojový projekt „Posilování akademické integrity studujících vysokých škol se zaměřením na rizika a příležitosti distančních metod vzdělávání a hodnocení“

vysoké školy, které nepřiměřeně zasáhne do práv a soukromí studentů (některé nástroje proctoringu).

10) Svobodné udělení souhlasu

U zpracování, která vyžadují souhlas studentů se zpracováním osobních údajů, je nutné vždy pamatovat na nerovnovážnost vztahu student vs. vysoká škola, ze kterého plyne riziko, že souhlas nebude udělen svobodně. Pokud není možné se takovému zpracování vyhnout, je nutné učinit takové kroky, které budou svobodu udělení souhlasu podporovat; typicky se bude jednat o zajištění alternativní možnosti, která nebude závislá na uděleném souhlasu. Zejména je zapotřebí toto doporučení zohlednit u zpracování, která mají významný dopad na dotyčného studenta (např. zápis ke studiu, plnění studijních povinností, ...).